

LEO KANNER COLLEGE

Schoolondersteuningsprofiel

Schooljaar 2018-2019

Inleiding

Op het Leo Kannercollege worden leerlingen gezien. In letterlijke zin houdt dit in dat we werken met kleinere klassen dan in het regulier onderwijs. We zorgen ervoor dat er altijd een leerkracht of ander personeelslid in de nabijheid van de leerlingen is, ook op de pleinen.

In figuurlijke zin betekent 'gezien worden' dat er aandacht is voor iedere leerling en dat ieder kind zichzelf mag zijn. De sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen loopt niet altijd parallel aan die van leeftijdsgenoten: onze leerlingen hebben allemaal een diagnose in het autisme-spectrum. In de begeleiding van onze leerlingen is veel geduld en aandacht nodig alvorens de overstap naar vervolgonderwijs gezet kan worden. Leerkrachten zoeken veelvuldig het contact met leerlingen op en reageren vroegtijdig en consequent op gedrag. Sociale situaties worden voor- en nabesproken. In de school heerst een sfeer van rust, concentratie, respect, veiligheid en betrokkenheid.

Het Leo Kannercollege bereidt leerlingen voor op een toekomst in het vervolgonderwijs en in de maatschappij. We leiden leerlingen op voor het eindexamen vmbo-tl, havo of vwo. Hieraan wordt vanaf dag 1 met volledige inzet gewerkt, zowel door leerkrachten als door leerlingen. Deze voorbereiding op de toekomst doen we als school samen met ouders, hulpverleningsinstanties en de 'buitenwereld', zoals bedrijven en collega-scholen. De weg naar de toekomst gaat voor onze leerlingen vaak gepaard met angst en frustratie. Het is onze overtuiging dat we angst en frustratie met inzet van alle betrokkenen kunnen omzetten in succes, opluchting en blijdschap.

De bladzijden hierna zijn opgesteld in het kader van de wet Passend Onderwijs en vormen het *Schoolondersteuningsprofiel* van het Leo Kannercollege. In dit profiel beschrijven we onze ambities voor leerlingen met autisme en een advies voor vmbo-tl, havo of vwo. Hiernaast willen we inzicht geven in de voorzieningen die wij voor deze leerlingen in huis hebben. Het ondersteuningsprofiel geeft beknopt weer hoe ons onderwijs eruit ziet. Uitgebreidere informatie vindt u in onze schoolgids en op onze website www.leokanner.nl onder de knop Leo Kannercollege VSO.

Het ondersteuningsprofiel is opgesteld door de schoolleiding en de orthopedagoog van de school. Wij hopen dat dit ondersteuningsprofiel u op weg helpt in het vinden van de meest passende school voor uw kind of pupil. Met vragen over het ondersteuningsprofiel of suggesties ter verbetering kunt u altijd contact met ons opnemen. U vindt onze gegevens op de volgende bladzijde.

Met vriendelijke groet,

Rick van het Maalpad
directeur

A. Algemeen

Contactgegevens

naam	Leo Kannercollege
adres	César Franckstraat 9
postcode en plaats	2324 JM Leiden
telefoonnummer	071-5 237 237
directeur	Rick van het Maalpad (r.vanhetmaalpad@leokanner.nl)
orthopedagogen	Annebet Bruijns, Annemarijn Fortgens, Eefke Hagen, Maaïke Hazekamp, Jessica Hazenoot
schoolmaatschappelijk werker	Trix de Boer (t.deboer@leokanner.nl)
bevoegd gezag	College van Bestuur Leo Kanner Onderwijsgroep: Rien Timmer, Sander Verheul

Onderwijsvisie

Het Leo Kannercollege biedt drie leerroutes aan: vmbo-tl, havo en vwo. Onze leerlingen hebben allemaal een diagnose in het autisme-spectrum. De school is speciaal voor deze doelgroep opgericht. Zowel in inhoud als in vorm zijn we volledig afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van onze leerlingpopulatie. Structuur, overzichtelijkheid en voorspelbaarheid zijn voor ons sleutelbegrippen. Wij bieden onze leerlingen voltijds dagonderwijs in een klassikale setting. De klassen in leerjaar 1 zijn maximaal 11 leerlingen groot. In het tweede leerjaar is dat 12 en in klas 3 is dat 13 leerlingen. In de bovenbouw is de groepsgrootte maximaal 16 leerlingen. Elke klas heeft een eigen 'stam'lokaal. In dit lokaal vinden de meeste lessen plaats.

'Schakelmomenten' zijn voor veel van onze leerlingen lastig. Daarom houden we het aantal vakken en leerkrachten per lesdag zo beperkt mogelijk. Ons rooster bestaat voornamelijk uit 'blokuren'. Klassen in de onderbouw hebben drie tot vijf leerkrachten per klas. In de bovenbouw heeft elke klas zes tot negen leerkrachten. Lesuitval door ziekte van leerkrachten kennen we niet. De lessen worden overgenomen door een collega.

Het vakkenaanbod op het Leo Kannercollege is zo ingericht dat leerlingen aan het eind van hun schoolloopbaan een volledig en volwaardig diploma kunnen behalen. De lesmethodes en de toetsen waarmee we werken, zijn dezelfde als in het regulier onderwijs. Vanaf klas 1 bereiden we leerlingen voor op hun examen. De mentoren van de bovenbouw en de schooldecaan begeleiden de leerlingen in de mentorlessen bij het kiezen van vervolgopleidingen en mogelijke beroepen.

Visie op de ondersteuning van leerling

Op het Leo Kannercollege is de begeleiding van de leerlingen op sociaal-emotioneel gebied ingebed in de dagelijkse lespraktijk. In de gymnastieklessen wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan het omgaan met winst- en verliessituaties. Bij de theorievakken oefenen onze leerlingen onder andere met samenwerken en presenteren. Hierbij besteden de leerkrachten ook aandacht aan 'opkomen voor jezelf' en bijvoorbeeld 'feedback geven en ontvangen'. De onderbouwklassen hebben een vaste groepsleerkracht. Deze groepsleerkracht is de mentor van de klas en geeft het merendeel van de vakken. In de bovenbouw hebben de leerlingen les van vakleerkrachten waarbij één van de vakleerkrachten ook de mentorrol heeft. Zowel de vakleerkrachten als de groepsleerkrachten begeleiden de leerlingen bij hun vorderingen op sociaal-emotioneel gebied.

Onze lesinstructies zijn voornamelijk klassikaal. Bij de lesinstructie maken we veel gebruik van audiovisueel materiaal. De instructiemomenten worden in leerjaar 1 beknopt gehouden en naar de hogere leerjaren toe uitgebreid. Na de uitleg begeleiden de leerkrachten de leerlingen bij de verwerking van de theorie. Hierbij staan we ook stil bij diverse leerstijlen en breiden we gaandeweg het 'repertoire' van de leerlingen uit.

Groei op sociaal-emotioneel gebied realiseren we op het Leo Kannercollege niet alleen binnen de lessen, maar ook door een aantal keer per jaar excursies te organiseren. Tussen de mei- en de zomervakantie wordt elk jaar een schoolweek geprikt waarin de leerlingen een aantal dagen achter elkaar op pad gaan. Klas 1 en 2 hebben dan schoolkamp in Nederland, klas 3 gaat op een survival-driedaagse in de Ardennen. De leerlingen van klas 4 vmbo-tl reizen af naar Antwerpen en die van 5 havo en 6 vwo gaan naar Londen. De leerlingen van 4 havo, 4 vwo en 5 vwo hebben dan een activiteitenweek in en om Leiden. Op het Leo Kannercollege is een leerlingenraad, een schoolkrant, schoolfeesten en een schoolband: allemaal georganiseerd voor en door leerlingen.

Vijf keer per jaar vinden er op school rapportdagen plaats. Dan bespreekt de groepsleerkracht/mentor met leerlingen en ouders de ontwikkeling van de leerling in brede zin. Hierbij komen onder andere de belastbaarheid, werkhouding en het cijferbeeld aan bod. De groepsleerkrachten voeren regelmatig overleg met de school-orthopedagogen en de onderwijskundig begeleiders. Voor ouderbegeleiding is er op school een maatschappelijk werker.

Opleidingsmogelijkheden

schooltypen	leerjaren	bijzonderheden	toelatingscriteria klas 1
vmbo-tl	1 t/m 4	staatsexamen	Op onze website staat vanaf eind september de precieze informatie voor de instroom in klas 1.
havo	1 t/m 5	staatsexamen	
vwo	1 t/m 6	staatsexamen	

Kengetallen leerling populatie

In schooljaar 2017-2018 zijn 75 leerlingen het diplomatraject ingegaan. Voor vmbo-tl waren er 33 kandidaten. Van hen zijn er 30 geslaagd. De havo had 30 kandidaten van wie 21 het diploma hebben gehaald. In vwo 6 zaten 12 leerlingen en die zijn allemaal geslaagd.

Van de leerlingen van de leerweg vmbo-tl heeft één leerling zich aangemeld voor een opleiding bij het MBO niveau 2 (koksopleiding). Drie leerlingen kozen voor een vervolgopleiding op MBO-3 (coördinator beveiliging, medewerker ict-beheer, zelfstandig werkend kok). Negentien leerlingen met een diploma vmbo-tl kozen voor één van deze MBO-opleidingen op niveau 4: applicatie- en mediaontwikkelaar, danser, chemisch-fysisch analist, ict-beheerder, manager transport & logistiek, marketing & communicatie, research instrumentmaker, sport & bewegen, sprint mbo automotive & nautisch business management. Na het behalen van hun vmbo-tl diploma zijn bij ons op school zes leerlingen doorgestroomd naar de havo. Drie leerlingen blijven op school om de certificaten die nog ontbreken voor het diploma te behalen. Eén leerling heeft na het afronden van vmbo-tl gekozen voor een oriëntatietraject voor studie en beroep.

Elf havisten kozen voor één van de volgende HBO-opleidingen: accountancy, bestuurskunde & overheidsmanagement, chemie, conservatorium, informatica, rechten, verpleegkunde. Vier leerlingen zijn met hun havo-diploma doorgestroomd naar het MBO: coördinator beveiliging (MBO-3), ict-beheerder (MBO-4), logistiek supervisor (MBO-4) en mediavormgever (MBO-4). Drie havisten blijven in 2018-2019 bij ons op school: zij starten op het vwo. Drie leerlingen hebben na het behalen van hun diploma een alternatieve route gekozen: zij hebben geopteerd voor een tussenjaar of werken. Twee leerlingen uit de havo-stroom zijn op basis van hun overgangsbewijs van 3 naar 4 havo doorgestroomd naar MBO-4 voor de opleidingen Melkveehouderij en Coördinator sportinstructie / training / coach. Zes leerlingen blijven nog een jaar in 5 havo om de ontbrekende certificaten te halen. Eén leerling is uitgestroomd naar een particuliere school om daar zijn ontbrekende certificaat te halen.

Tien vwo'ers zijn na de zomer van 2018 gestart op de universiteit, één leerling opteert zelfs voor een dubbele studie. De gekozen richtingen zijn: filosofie, informatiekunde, moleculaire levenswetenschappen, molecular life sciences, natuurkunde, philosophy, politics & economics, wiskunde, wiskunde & informatica. Eén leerling is met een vwo-diploma doorgestroomd naar de HBO-opleiding mechatronica. Voor één vwo'er breekt na de zomer van 2018 een tussenjaar aan.

	2018-2019
totaal aantal leerlingen	292 leerlingen
aantal leerlingen met een leerlinggebonden financiering	nvt
aantal leerlingen met gediagnosticeerde dyslexie	37 leerlingen
aantal leerlingen met gediagnosticeerde dyscalculie	1 leerling
aantal leerlingen met gediagnosticeerde Autisme Spectrum Stoornis (ASS)	292 leerlingen

B. Het aanbod van onze school

Passend Onderwijs onderscheidt binnen het regulier onderwijs in 'basisondersteuning' en 'extra ondersteuning'. Het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen die een grotere ondersteuningsbehoefte hebben dan het regulier onderwijs kan bieden: diepteondersteuning. Het Leo Kannercollege biedt diepteondersteuning aan leerlingen met een diagnose in het autisme-spectrum die in staat zijn om voltijds dagonderwijs te volgen in een klassikale setting. Onze leerlingen beschikken allemaal over een advies voor vmbo-tl, havo of vwo en over realistisch uitzicht op het behalen van een diploma vmbo-tl, havo of vwo.

1.1. Algemene voorzieningen

LKC-aanpak

Veel van onze leerlingen vinden het lastig om hun schooltaken te plannen en organiseren of om correcte tekstverbanden te leggen. Voor onderbouwleerlingen is 'wachten op hun beurt' en adequaat omgaan met irritatie een terugkerend onderwerp. Ook het verwerken van prikkels en het omgaan met spanning is een thema dat voor veel jongeren met autisme lastig is.

Voordat we begonnen met het Leo Kannercollege, hebben we eerst in kaart gebracht met welke onderwerpen jongeren met autisme op school moeite hebben. We hebben ons onderwijs zo ingericht dat de leerlingen zich ondanks alle belemmeringen zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Dat begint natuurlijk met een overzichtelijke schoolomgeving en een positief lesklimaat. Maar ook een gestructureerde overdracht van de lesstof hoort hierbij, net zo goed als voorspelbare leerkrachten.

Al deze onderwerpen samen vormen onze diepteondersteuning: de LKC-aanpak. Met deze aanpak dekken we een groot deel de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Naast de LKC-aanpak hebben alle leerlingen een aantal extra afspraken. Dit kan variëren van een reminder om medicatie in te nemen tot een inpakprotocol voor de schooltas, van een extra taak voor het verruimen van de woordenschat tot het werken met vragenkaartjes tijdens de instructiefase. Soms blijkt dat onze LKC-aanpak in de basis niet matcht met wat een leerling nodig heeft: dan zijn jongeren bijvoorbeeld niet in staat om een hele dag met klasgenoten in een lokaal te zijn of accepteren jongeren geen uitleg of begeleiding van een leerkracht. In dat geval bespreken we met ouders, begeleiders en de leerling wat een geschiktere setting zou kunnen zijn dan het Leo Kannercollege.

Schoolklimaat

Het Leo Kannercollege biedt kleinschalig onderwijs: de klassen zijn kleiner dan in het regulier onderwijs en elke klas heeft een vast en hecht team van leerkrachten, orthopedagogen en onderwijskundig begeleiders. De leerkrachten en het niet-onderwijzend personeel zorgen ervoor dat leerlingen zich gezien voelen zodra ze 's ochtends het plein betreden. Bij de ene leerling is dat door een korte begroeting, bij de ander wordt gevraagd naar hoe de taxirit

was of hoe het met de zenuwen voor een toets gaat. Dit soort momenten herhaalt zich gedurende de dag. Het groepsproces wordt door de dag heen ook nauwlettend geobserveerd en waar nodig bijgestuurd. In het lesrooster is plaats ingeruimd voor (sociale) vaardigheidslessen, maar ook tijdens lessen benoemen de leerkrachten stelselmatig waargenomen gedrag. Leerlingen worden gecompimenteerd met de vorderingen die ze maken. Bij ongewenst gedrag wordt standaard het gewenste gedrag benoemd.

Bij incidenten worden leerlingen zo snel mogelijk uit de situatie gehaald. Alle betrokkenen bespreken de situatie na, individueel en/of in groepsverband. Samen wordt gewerkt aan herstel van vertrouwen. Hierbij vinden we het belangrijk dat er ruimte is voor leerlingen om fouten te maken, net als dat er ook ruimte en begeleiding is om van die fouten te leren.

We maken vaak mee dat het gedrag dat jongeren thuis laten zien, verschilt van het gedrag dat ze als leerling op school tonen. Dit wordt deels ingegeven door hun autisme, maar ook door bijvoorbeeld de puberteit. Ouders worden op het Leo Kannercollege nauw betrokken bij de schoolgang. Leerkrachten informeren ouders over hun observaties en overleggen met ouders over haalbare (gedrags)afspraken en over het resultaat van deze afspraken. Van alle leerlingen worden de observaties en afspraken in een digitaal logboek bijgehouden.

Schoolgebouw

Het Leo Kannercollege heeft twee schoolgebouwen naast elkaar aan dezelfde straat. In het gebouw aan César Franckstraat 5 in Leiden hebben de leerlingen van klas 3 les. Leerlingen van de andere leerjaren volgen les in het gebouw op nummer 9. Beide gebouwen zijn op de begane grond toegankelijk voor rolstoelgebruikers. De nieuwbouw heeft een lift en is dus ook op de bovenverdiepingen toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

De klaslokalen op het Leo Kannercollege zijn in principe identiek ingericht. In de onderbouwklassen is ook de bordindeling in elk lokaal hetzelfde: aan de ene kant staat het weekoverzicht met de maak- en leertaken en aan de andere kant bevindt zich het dagrooster. Op het middenbord wordt elk blokkuur het lesprogramma genoteerd en komen ook de aantekeningen die horen bij de lesstof. Alle lokalen van het Leo Kannercollege hebben een smartboard.

Elk lokaal heeft een 'zitje' op de gang waar leerlingen elkaar kunnen overheoren of een samenwerkopdracht kunnen maken. Deze 'zitjes' kunnen ook ingezet worden als een leerling even niet in het klaslokaal kan zijn omdat hij spanning ervaart en een moment nodig heeft om de spanning te laten zakken. De leerkracht maakt dan een afspraak met de leerling over hoe hij tot rust kan komen en wanneer hij terugkeert naar het klaslokaal.

Lesaanbod

Het Leo Kannercollege leidt leerlingen met autisme op voor een diploma waarmee ze kunnen doorstromen naar een vervolgopleiding in mbo, hbo of wo. Anders dan in het regulier onderwijs nemen onze leerkrachten niet zelf de examens af; dat doen medewerkers van de staatsexamendienst van het ministerie van OC&W. Het diploma dat leerlingen op onze school kunnen behalen, is identiek aan dat van reguliere scholen. Voor vmbo-tl bieden we voor het examen alle vier profielen aan en voor havo/vwo drie van de vier profielen (geen Cultuur & Maatschappij). De vakken die bij deze richtingen horen staan vermeld in de schoolgids. Roosters en bijvoorbeeld cijfers kunnen ouders inzien in leerlingvolgsysteem SOMtoday.

Onze lesinstructies zijn klassikaal. Bij de lesinstructie maken we veel gebruik van audiovisueel materiaal. De instructie verloopt volgens het IGDI-model (IGDI= interactieve gedifferentieerde directe instructie). Het IGDI-model draagt er onder andere toe bij dat leerlingen relatief weinig 'wachtijd' hebben en dat de leerkrachten veel voorbeelden gebruiken en veel voordoen.

Leerkrachten brengen tijdens de les expliciet verbanden aan binnen de lesstof en tussen de verschillende vakken. De leerlingen worden actief betrokken bij de les en er is ruimte voor intensivering of verdieping. De leerlingen kunnen aan de hand van de feedback van de leerkracht reflecteren op hun taak. De feedback is opbouwend en erop gericht om leerlingen inzicht te geven in hun eigen functioneren en dat van anderen. Hiernaast ondersteunen en begeleiden de leerkrachten de leerlingen bij het plannen en organiseren van het (huis)werk.

Gedurende de schooldag benaderen leerkrachten de leerlingen zo neutraal mogelijk, zonder emotionele lading. Ze spreken leerlingen zoveel mogelijk aan op hun eigen ontwikkelingsniveau. De leerkrachten creëren gedurende de dag situaties waarin leerlingen leren samenwerken. Ze bespreken sociale situaties met de leerlingen voor en na. De nadruk ligt daarbij op het stimuleren van gewenst gedrag en het geven van handelingsalternatieven voor ongewenst gedrag.

Leerlingvolgsysteem

Intake en OPP

De intakeprocedure bij het Leo Kannercollege bestaat altijd uit een oriënterend kennismakingsgesprek, met zowel de ouders als de toekomstige leerling. In de intakeprocedure wordt ook informatie opgevraagd bij de toeleverende school. Als het komt tot inschrijving van de leerling stelt het Leo Kannercollege een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Dit wordt besproken en jaarlijks geëvalueerd met de ouders en de leerling.

Groepsplan

De groepsleerkrachten en mentoren stellen elk schooljaar voor hun klas een groepsplan op met daarin de leerlijnen, afspraken en arrangementen die op didactisch en sociaal-emotioneel gebied gelden voor de leerlingen van die klas. Doel van het groepsplan is om de leerlingen op koers van hun uitstroombestemming te houden. Het groepsplan wordt

gedurende het schooljaar actueel gehouden. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat bepaalde leerlingen na de herfstvakantie voor een vak een remediërende aanpak nodig hebben of juist verdiepingsstof. Deze aanpassingen per leerling worden bijgehouden op de zogenoemde 'leerlingkaart'.

Monitoring

Op het Leo Kannercollege vullen de leerkrachten elk jaar voor hun groep een gestandaardiseerde vragenlijst in om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. De scores worden geanalyseerd door de orthopedagogen en besproken met de groepsleerkrachten en de bouwcoördinator. De scores worden onder andere gebruikt om het ontwikkelingsperspectief voor het jaar erna op te stellen.

Evaluaties

De voortgang van leerlingen wordt gevolgd door het docententeam van een klas, in overleg met de orthopedagoog en de onderwijskundig begeleider die horen bij het leerjaar. Vijf keer per jaar wordt deze voortgang met ouders en leerling besproken op het rapportgesprek.

Externe begeleiding

Als de problematiek en/of de (onderwijs)behoeften van de leerling het aanbod en vermogen van de school overstijgen, dan kan school een adviserende rol spelen bij het zoeken naar externe hulpverlening of begeleiding voor de leerling.

1.2. Extra voorzieningen

Fysieke ondersteuningsmaatregelen

De leerlingen volgen de theorielessen in hun 'stam'lokaal. Al onze 'stam'lokalen zijn op dezelfde manier ingericht. De leerlingen bewaren hun schoolboeken zoveel mogelijk op school. Er wordt voornamelijk gewerkt in blokken, zodat de leerlingen minder hoeven te schakelen tussen vakken. In de onderbouw wordt veel gewerkt met time-timers. Deze klokken helpen leerlingen om meer zicht te krijgen op het verstrijken van de tijd en ondersteunen leerlingen bij het indelen van de (toets)opgaven in de tijd.

De school- en lestijden worden telkens voor aanvang van het schooljaar vastgesteld en blijven gedurende het jaar ongewijzigd. De tijden zijn te vinden in de schoolgids die elk schooljaar voor de zomervakantie in concept wordt gepubliceerd op de website van de school. De schooldagen duren van 8.45 tot 15.00 uur, behalve de woensdag. Dan zijn de lessen van 8.45 tot 12.30 uur. Dit geldt voor alle leerjaren. In de toetsweken duren alle lesdagen tot 12.30 uur. De leerlingen hebben in hun rooster geen tussenuren of lesuitval. Als een leerkracht ziek is, worden de lessen overgenomen door een andere leerkracht.

De vier lange lesdagen bestaan uit drie 'lesblokken' met daartussen steeds een pauze van een kwartier. Het Leo Kannercollege heeft meerdere schoolpleinen waardoor leerlingen in de pauze veel (bewegings)ruimte hebben. Alle leerlingen hebben twee eetmomenten per dag: die vinden met de leerkracht in het eigen klaslokaal plaats.

Ondersteuning bij dyslexie, dyscalculie en/of ernstige rekenproblemen

Op het Leo Kannercollege wordt gewerkt met een dyslexieprotocol. De maatregelen en middelen die hierin worden beschreven, zijn afgestemd op de regels die voor het eindexamen gelden. Op deze manier leert de leerling hier zo vroeg mogelijk mee om te gaan. Voorbeelden van maatregelen en hulpmiddelen zijn gebruik van de computer en gebruik van spraakondersteuning door middel van het programma Kurzweil.

Bij het examen vragen wij voor alle leerlingen een half uur tijdverlenging aan op basis van hun autisme. Leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie hebben naast dit half uur *geen* recht meer op extra verlenging. Het gebruik van een Daisyspeler wordt afgeraden. De meeste lesmethodes en eindexamens worden wel op Daisy-cd geleverd, maar schooltoetsen die bij de lesmethodes horen niet. Het programma Kurzweil kan Word- en PDF-bestanden wel lezen, waardoor ook deze toetsen voorgelezen kunnen worden.

Leerlingen met een dyslexieverklaring kunnen op het Leo Kannercollege gebruik maken van Kurzweil om toetsen te maken. Niet alle leerlingen met dyslexie hebben baat bij deze vorm van ondersteuning. De inzet van Kurzweil wordt daarom per leerling afgewogen door de onderwijskundig begeleiders van onze locatie. Zij begeleiden ook de pilot waarin leerlingen met dyslexie met lesmethodes in Kurzweil kunnen werken. De ervaring tot nu toe leert dat leerlingen hiervoor behoorlijk computervaardig moeten zijn. Ook is het niet gezegd dat leerlingen met dyslexie voor alle schoolvakken baat hebben bij deze ondersteuning.

Net als bij de andere vakken houden we ook voor het vak rekenen bij hoe leerlingen zich ontwikkelen en of ze extra ondersteuning nodig hebben. Bij het rekenexamen mogen leerlingen voor sommige onderdelen wel een rekenmachine gebruiken en voor andere onderdelen niet. Dit wordt aangegeven op het examen. Rekenzwakke leerlingen of leerlingen met dyscalculie kunnen onder voorwaarden bij het rekenexamen gebruik maken van extra hulpmiddelen zoals een rekenmachine bij alle onderdelen of een rekenkaart. Dit kan echter wel consequenties hebben voor de 'status' van het afgelegde rekenexamen. Aan het begin van het schooljaar waarin het rekenexamen wordt afgenomen bekijkt de examencommissie samen met de onderwijskundig begeleiders, de vakleerkracht, de leerling en ouders of en zo ja, welke examenaanpassingen voor de leerling aangevraagd worden.

Ondersteuning voor bepaalde vakken (werk- en werkstukken)

Leerlingen hebben in de onderbouw van het Leo Kannercollege 'werkuren' op hun rooster staan. Tijdens die uren begeleiden de leerkrachten de leerlingen bij hun maak- en leertaken. Ook plannen ze met leerlingen het huiswerk en oefenen ze met het maken van bijvoorbeeld samenvattingen en mindmaps. In de bovenbouw roosteren we voor de examenwerkstukken ook lessen en begeleiders in. Bijles wordt er op het Leo Kannercollege niet gegeven. Wel is er tijdens en buiten de les veel gelegenheid voor de leerlingen om vragen over de lesstof te stellen.

Examen(stress)training

De leerlingen van het Leo Kannercollege krijgen al in leerjaar 1 te maken met toetsweken. Zo ervaren ze wat dit soort weken vergt aan voorbereiding en wat voor spanning toetsweken met zich meebrengen. Onder begeleiding van hun groepsleerkracht leren de leerlingen stap-voor-stap om hiermee om te gaan.

In de examenjaren doen de leerlingen proefexamens, die voor een deel plaatsvinden in de examenzaal. Leerlingen kunnen zo alvast wennen aan de examensituatie. Ook de situatie van de mondelinge examens wordt in het voortraject herhaaldelijk nagebootst en ingetraind met de leerlingen.

Voorbereiding op vervolgonderwijs

Leerlingen krijgen op het Leo Kannercollege begeleiding bij de oriëntatie op studie en beroep. In de vierde klas van het vmbo-tl lopen leerlingen stage. Ouders zoeken samen met hun zoon of dochter een stageplaats. De stagebegeleider/decaan van het Leo Kannercollege ondersteunt waar nodig bij het zoeken en bereidt de leerlingen op de stage voor. Tot slot biedt de decaan ondersteuning bij het zoeken naar mogelijkheden voor proefstuderen en inschrijving bij mbo-opleidingen.

In de bovenbouw van havo en vwo werken de leerlingen in het mentoruur aan het examenonderdeel 'oriëntatie op studie en beroep'. De decaan organiseert voor hen bedrijfsbezoeken en adviseert de leerlingen over proefstuderen op hbo en universiteit.

II. De ondersteuningsstructuur van onze school

De begeleiding van de leerlingen is in eerste instantie in handen van de leerkrachten, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Zij maken de leerlingen immers het meest intensief mee gedurende de lesdag. Elke leerkracht maakt onderdeel uit van een leerjaarsteam: een bouw. De leerkrachten sparren met de coördinator van hun bouw over de ontwikkeling van de leerlingen. Dit gebeurt in het 'bouwoverleg', tijdens de leerlingbesprekingen die vier keer per jaar worden gehouden en ook tussendoor als er aanleiding is. De groepsleerkrachten en mentoren overleggen regelmatig met ouders en verzorgers over opvallende zaken op school of thuis. Vaak gaat dit via de telefoon of per e-mail. Gesprekken op school zijn er in elk geval vijf keer per jaar: de rapportgesprekken. Dan bespreken groepsleerkracht/mentor, ouders en leerling de ontwikkeling van een leerlingen in brede zin. Gesproken wordt dan onder andere over de cijfers, de werkhouding en de belastbaarheid.

Bij elke bouw zijn een orthopedagoog en een onderwijskundig begeleider aangesloten om te sparren over sociaal-emotionele en didactische vragen. Verder ondersteunen de onderwijskundig begeleiders ook bij het inzetten van passende hulpmiddelen voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie.

Op het Leo Kannercollege is ook een maatschappelijk werker. Ouders kunnen bij haar terecht met vragen over bijvoorbeeld een werkbare dagindeling voor hun kind. De

maatschappelijk werker kan ook een rol spelen in de toeleiding naar passende hulpverlening of begeleiding voor leerlingen en/of ouders.

Soms zijn er vanuit school zorgen over de voortgang van een leerling die om een bredere kijk vragen. In dat geval wordt de ontwikkeling van een leerling besproken in de Commissie voor de Begeleiding. Dit is een multidisciplinair team waarvan in elk geval de orthopedagogen, de maatschappelijk werker en de directeur van de locatie deel uit maken. Dit team wordt aangevuld met de onderwijskundig begeleiders en bouwcoördinatoren van de school. De schoolarts van de Jeugdgezondheidszorg sluit minimaal twee keer per schooljaar aan bij het overleg van de Commissie voor de Begeleiding en zoveel vaker als nodig is.

III. *Onderwijskwaliteit*

Het Leo Kannercollege heeft een ouderklankbordgroep. De leden hiervan bespreken een aantal keer per jaar met de locatiedirecteur hoe zij als ouders de school ervaren. Op de agenda staat dan wat er goed gaat, wat ze missen, wat er beter kan. Ook wisselen zij met de locatiedirecteur van gedachten over bijvoorbeeld het pestprotocol en het dyslexiebeleid.

Om het jaar evalueert de school met leerlingen, ouders en medewerkers door middel van een vragenlijst hoe zij school ervaren. De vragen gaan onder andere over het schoolklimaat, de veiligheidsbeleving, het schoolgebouw, de lesinhoud en de communicatie. De antwoorden worden anoniem verwerkt en geanalyseerd. De analyse vormt de aanzet tot verbetervoorstellen. Welke dat zijn en hoe die uitpakken is te vinden in het locatiejaarverslag. Het meest recente onderzoek is begin 2017 uitgevoerd, de volgende evaluatie staat gepland voor 2019. In het jaar dat er geen tevredenheidsonderzoek plaatsvindt, wordt er een interne audit gehouden.

In 2015 heeft de Inspectie van het Onderwijs het Leo Kannercollege voor het laatst bezocht onder het oude toezichtkader. De school ontving toen de beoordeling *basistoezicht*. Sinds 1 augustus 2017 zijn de toezichtkaders vervangen door onderzoekskaders. Het eerste bezoek 'nieuwe stijl' van de Inspectie aan het bestuur van de Leo Kanner Onderwijsgroep heeft plaatsgevonden in het najaar van 2017. Op het Leo Kannercollege zijn toen drie thema's onder de loep genomen: didactisch handelen, kwaliteitszorg en verantwoording en dialoog. Alle drie onderdelen zijn met een voldoende beoordeeld. Meer informatie over de bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

C. Onze ambities

Ons streven is dat leerlingen zich bij ons op school zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, zowel op sociaal-emotioneel als cognitief gebied. Dit willen we bereiken door onze leerlingen een veilige en gestructureerde leeromgeving te bieden en door nauw contact met ouders en hulpverlening te onderhouden. Wij zijn pas tevreden als leerlingen bij ons zo 'geland' en 'gegroeid' zijn dat ze qua kennis, vaardigheden en 'als persoon' succesvol kunnen doorstromen naar het vervolgonderwijs.